

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 22ste zondag door het jaar 3 september 2023¹

“Ga weg, satan, terug!”

Wie is satan?

Hij die jou in de weg staat, die jou de weg verspert naar de toekomst, jouw bestemming, jouw roeping.

Waarom spreekt Jezus op deze harde manier tot Petrus?

Omdat deze Hem wilde dwingen, Hem wilde vormen en kneden naar zijn eigen inzichten.

Zo doen mensen soms, ouders die hun kinderen op een bepaalde manier willen zien, zich ontwikkelen, keuzes maken. Of autoriteiten, kerkelijk of maatschappelijk, die medegelovigen of medeburgers een mening, een richting willen opdringen.

Petrus wilde Jezus graag als Messias, als Zoon van God erkennen - dat had hij kort tevoren ook gedaan - maar hij wilde *niet* zijn lijden en zijn kruis. Een Christus, een leven zonder kruis. Een *feel good* godsdienst, waarin geen plaats is voor tegenslag, pijn, lijden en dood. Of ook: godsdienst als een vlucht uit het harde bestaan. Dan moeten we oppassen dat Karl Marx toch gelijk krijgt, die meende dat godsdienst opium was van het volk, waardoor

¹ Jeremia 20, 7-9; psalm 63; Romeinen 12, 1-2; Matteüs 16, 21 -27

met name de arme arbeiders rustig zouden blijven en niet in opstand zouden komen.

Niet weinig mensen zoeken zoiets, een geloof zonder kruis. Zij willen zich vooral 'zen' voelen. Je kunt dat leren door een cursus te volgen, hoor ik dagelijks in een radiospotje. Godsdienst teruggebracht tot een boeddhabeeld gekocht bij het tuincentrum. Ik las overigens dat echte boeddhisten niet zo blij zijn met dit fenomeen. Alsof hun levensweg een vlucht zou zijn uit de realiteit.

Petrus is de woordvoerder van de eerste geloofsgemeenschap en daarmee ook van ons: 'dit mag u niet overkomen, Heer.' Hij wil Jezus wel volgen naar Jeruzalem, maar om er de leiding te nemen over het volk, niet om er te lijden.

Jeremia lijkt op de eerste apostel.

Wij hoorden zijn gejeremieer in de eerste lezing. Hij klaagde bij de Heer over de gevolgen van zijn woorden. Jeremia maakte de realiteit niet mooier dan zij was. Hij hield zijn tijdgenoten de harde werkelijkheid voor ogen: ontrouw aan God, ondergang van stad en land, ballingschap, beproeving.

Hij klaagde bij God over de behandeling die hij kreeg van zijn volk. Ze konden hem niet meer luchten of zien. Als enige praatte hij de mensen niet naar de mond. Een goede profeet, een ware leider van het volk spreekt de waarheid, ook als zij soms pijn doet. Uiteindelijk wilde Jeremia er niets meer mee te maken hebben. "Soms denk ik: Ik wil er niets meer van weten, ik spreek niet meer in zijn naam. Maar dan laait er een vuur op in mijn hart, het brandt in mijn gebeente." Ja, hoeveel gemakkelijker is het wel niet, hoeveel aangener is het wel niet je ogen te sluiten voor de echte problemen.

Vandaag is de paus in Mongolië. Er leven daar maar enkele honderden katholieken. Ik las dat de veel andere bewoners van dat enorme land zich verbazen over de weinige christenen: zij zijn vrijwel de enigen die oog hebben voor de armoede, de ellende van veel landgenoten, zij zijn dienstbaar en zoeken niet in de eerste plaats hun eigen voordeel. Zo proberen zij volgeling van Jezus te zijn. Zij staan Hem niet in de weg, maar zij volgen Hem, zij gaan *achter* Hem. Dat staat er letterlijk in ons evangelie. 'Sta mij niet de weg', zegt Jezus tot Petrus, 'maar kom achter Mij.'

Vlucht niet voor de problemen van jouzelf of van anderen, maar ga er doorheen, draag ze. Zo zul je niet alleen het kruis dragen maar zul je ook weer opstaan. Dat voorspelt Jezus vandaag: Hij zal lijden onder de overheden van de godsdienst en van het land, maar na ter dood te zijn gebracht, zal Hij op de derde dag verrijzen.

Dat laatste heeft Petrus al niet meer gehoord. Hij wil het lijden, het kruis overslaan.

Kiest Jezus dan bewust voor het lijden?

Hij volgt zijn roeping, Hij gaat zijn weg naar Jeruzalem, de stad van vrede,

een leven in echte vrede, niet de vrede die de wereld voor vrede houdt.
“Vrede laat Ik u na, *mijn* vrede geef Ik u. Niet zoals de wereld die geeft geef Ik hem u.”

“Stem uw gedrag niet af op deze wereld. Wordt andere mensen met een nieuwe visie.” Zo vat de apostel Paulus zijn betoog samen in de onze eerste lezing. De christenen in de wereld zijn een beetje anders dan de anderen, niet beter, niet meer verheven, maar als mensen die achter Jezus gaan, Hem herkennen en Hem dienen *in mensen* die door beproeving, verdriet en lijden moeten gaan, mensen die leven uit het vuur van het geloof dat wij bestemd zijn voor de verrijzenis.

Amen.